

Тернопільська обласна рада
Департамент освіти і науки Тернопільської обласної військової адміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія
ім. Тараса Шевченка

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

М.Б. Боднар

«31» серпня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРОПЕДЕВТИЧНА ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

галузь знань **01 Освіта / Педагогіка**

спеціальність **014 Середня освіта (Польська мова і література)**

освітньо-професійна програма **«Середня освіта (Мова та література) (польська)»**

Кременець – 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «пропедевтична педагогічна практика» для студентів з галузі 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта предметною спеціалізацією 014 Середня освіта (Мова і література) (польська) за освітньо-професійною програмою бакалавра. 31 серпня 2022 р. 16 с.

Розробники:

Готов О.Л., доктор філологічних наук, професор;

Дирибало О.І., кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов та методики їх викладання.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри іноземних мов та методики їх викладання:
Протокол №1 від 31 серпня 2022 року

В.о. завідувача кафедри

В.В. Кучер

© О.Л. Готов, О.І. Дирибало, 2022 рік
© КОГПА ім. Тараса Шевченка, 2022 рік

1. Вступ

Навчальна дисципліна «Пропедевтична педагогічна практика» є однією з ключових обов'язкових дисциплін для спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література) (польська), яка викладається протягом III – IV семестрів в обсязі 6 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Нормативний компонент	
Модулів – 2	Спеціальність: 014.02 Середня освіта (Польська мова і література)	Курс	
Змістових модулів – 6		2-й	2-й
		Семестр	
Загальна кількість годин – 180		1-й, 2-й	
		Лабораторні	
		70 год.	16 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2/2 год. самостійної роботи студента – 6 год.		Самостійна робота	
	110 год.	164 год.	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2/2 год. самостійної роботи студента – 6 год.	Освітньо-професійна програма: Середня освіта (Мова і література) (польська)	Вид контролю	
	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:
для денної форми навчання – 39% до 61%
для заочної форми навчання – 9% до 91%

Предмет пропедевтичної практики – освітній процес з польської мови у закладах загальної середньої освіти.

Міждисциплінарні зв'язки – практика усного та писемного мовлення, практична граматики, практична фонетика, методика навчання іноземних мов.

3. Мета та завдання пропедевтичної практики

Метою пропедевтичної практики є забезпечення здобувачів вищої освіти (далі здобувачі) комплексом первісних навичок і вмінь, необхідних для здійснення ними основних видів навчально-виховної роботи у закладах загальної середньої освіти. Метою пробних уроків у школі для студентів, які здобувають ступень вищої освіти «бакалавр» є розвиток у студентів вміння спостерігати навчальний процес у школі та здійснювати аналіз результатів процесу навчання учнів, використовуючи власну іншомовну компетенцію та знання основ педагогіки, психології, методики викладання іноземної мови та фахових дисциплін. Планувати навчально-комунікативну діяльність учнів на уроці та в позаурочній роботі, реалізувати плани, творчо вирішувати педагогічні та

методичні завдання у процесі навчання і виховання учнів, вносити до них методично правильні корективи з метою досягнення бажаного результату.

Основними завданнями пропедевтичної практики є:

1. Формування в здобувачів уміння спостерігати уроки польської мови та аналізувати їх з метою поглиблення знань з методики навчання іноземних мов, розвитку дослідних, конструктивно-планувальних, комунікативних-навчальних та організаційно-професійних вмінь майбутнього вчителя.
2. Ознайомлення з сучасним станом навчально-виховної роботи в ЗЗСО, передовим педагогічним досвідом.
3. Оволодіння вміннями фіксованого спостереження за діяльністю вчителя та правильного її інтерпретування.
4. Формування вміння здійснювати різні види аналізу уроків польської мови.
5. Оволодіння майбутніми вчителями польської мови сучасними формами, засобами та технологіями навчально-виховної роботи у ЗЗСО.
6. Накопичення та вдосконалення вмінь і навичок, необхідних для самостійної творчої педагогічної праці вчителя польської мови у ЗЗСО.
7. Виховання в здобувачів стійкого інтересу до професії вчителя, потреби у педагогічній самоосвіті.
8. Вироблення творчого, дослідницького підходу до педагогічної діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі **повинні:**

знати: структуру навчально-виховного процесу у закладах загальної середньої освіти; вид професійної діяльності кафедри іноземних мов та методики їх викладання; професійні обов'язки вчителя-предметника; форми документації, якою оперують у закладах загальної середньої освіти;

вміти: аналізувати і оцінювати урок польської мови, планувати його частини; творчо розв'язувати навчально-педагогічні завдання; розпізнавати ролі вчителя і їх доцільність на уроці; визначати психологічні фактори, що впливають на якість навчання на уроці; ідентифікувати принципи особистісно-орієнтованого і комунікативного навчання; розрізняти різні навчальні стилі; визначати характеристики комунікативних завдань; аналізувати особливості формування і розвитку мовних навичок і мовленнєвих умінь.

Курс пропедевтичної практики спрямовано на формування в здобувачів наступних професійних компетентностей:

Інтегральна:

Забезпечення освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти під час навчання польської мови, що передбачає застосування певних теорій і методів відповідних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов; здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти; наявність soft skills, які дозволяють дотримуватися правил академічної доброчесності, бути успішними, комунікативними, відповідальними, працювати на управлінських посадах і в команді, вміння вирішувати конфліктні ситуації, управляти власним часом і дотримуватися речень, здатність переносити набуті навички на сферу професійної діяльності та застосовувати їх у позапрофесійному контексті.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК2.** Здатність навчатися та самонавчатися, продовжувати навчання із значним ступенем автономії.
- ЗК3.** Здатність до усного та письмового спілкування українською мовою з професійних питань.
- ЗК4.** Здатність до планування та розподілу часу, тайм-менеджменту, вміння брати на себе відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних професійних контекстах тощо.
- ЗК5.** Здатність застосовувати знання на практиці.
- ЗК7.** Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК8.** Знання і розуміння предметної області та розуміння професії.
- ЗК9.** Здатність оцінювати і підтримувати якість роботи, до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.
- ЗК11.** Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина;

реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку.

ЗК12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності (ФК):

ФК1. Здатність до застосування сучасних методологічних, наукових і практичних основ предметної спеціалізації, наукових методів пізнання в освітньому процесі, здатність використовувати інновації у професійній діяльності та застосовувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності.

ФК2. Здатність добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання польської мови, виховання і розвитку учнів для забезпечення якості освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти, здатність до інтегрованого навчання.

ФК3. Здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів, проєктувати осередки навчання, виховання і розвитку учнів.

ФК4. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності.

ФК5. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, здатність залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства, здатність працювати в команді із залученими фахівцями, асистентами вчителя для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами.

ФК6. Здатність адекватно використовувати мовленнєві одиниці, демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі професійної та міжособистісної комунікації, володіння різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних контекстах, перенесення лінгвістичних знань і навчально-практичного досвіду в процес навчання польської мови, до розвитку мовної уваги та виявлення подібностей і відмінностей у різних мовах.

ФК7. Здатність формувати і розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів.

ФК8. Здатність створювати умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища, здатність до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами та забезпечення в освітньому середовищі сприятливих умов для кожного учня, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.

ФК9. Здатність усвідомлювати особисті відчуття, почуття та емоції, потреби, керувати власними емоційними станами, конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.

ФК13. Здатність до навчання польської мови на підставі особистісно-орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів.

ФК15. Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості учнів, використовувати стратегії роботи з учнями, які сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки, я-ідентичності, формувати мотивацію учнів та організовувати їхню пізнавальну діяльність, формувати спільноту учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною.

Програмні результати (ПРН):

РН1. Демонструвати знання основ філософії, педагогіки, психології, що сприяють розвитку поглиблених когнітивних та практичних умінь/навичок, майстерності та інноваційності на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері загальної середньої освіти, розвитку soft skills, загальної культури й соціалізації особистості, в обсязі, необхідному для розуміння причинно-наслідкових зв'язків у розвитку особистості, суспільства й уміння їх використовувати у професійній і соціальній діяльності.

РН2. Володіти комунікативною мовленнєвою компетентністю з польської мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти) на рівні B2, виявляти здатність вдосконалювати та підвищувати власний фаховий рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.

РН3. Визначати сутність процесів навчання й виховання у середній школі, їх психолого-педагогічні основи в загальних поняттях та термінах, що є необхідним для успішної практичної діяльності.

РН4. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти реального освітнього процесу та використовувати їх для планування, організації та реалізації прикладного мікродослідження з методики

навчання іноземної мови та психолого-педагогічних дисциплін, презентувати його результати.

РН6. Демонструвати знання методів формування навичок самостійної роботи й розвитку творчих здібностей і логічного мислення учнів.

РН7. Розробляти, планувати, організовувати власне теоретичне та експериментальне дослідження в професійній діяльності з метою вирішення актуальних проблем організації освітнього процесу закладів загальної середньої освіти.

РН8. Демонструвати вміння критично використовувати світоглядні теорії та засвоєні теоретичні знання у сфері дисциплін загальної та професійної підготовки при розв'язанні практичних соціально-професійних та лінгводидактичних завдань, обирати й використовувати відповідні навчальні засоби для побудови технологій навчання.

РН9. Організовувати навчальну діяльність учнів, керувати нею й оцінювати її результати з метою набуття практичних навичок майбутньої професійної діяльності.

РН10. Демонструвати знання державних стандартів загальної середньої освіти, навчальних програм з польської мови для ЗЗСО та практичні шляхи їхньої реалізації в різних видах педагогічної діяльності.

РН11. Знати мовну норму, соціокультурну ситуацію розвитку польської мови, особливості використання мовних одиниць у різних комунікативних контекстах, мовний дискурс сучасності.

РН12. Володіти навичками проведення діагностичних вимірів з метою їх ефективного використання у вивченні особистості учасників освітнього процесу з метою створення позитивного психологічного клімату у класі та атмосфери співпраці.

РН13. Планувати, проектувати, конструювати, організовувати й аналізувати свою педагогічну діяльність на основі набутих компетентностей із дисциплін професійної підготовки.

РН14. Застосовувати сучасні методики й технології (зокрема технології дистанційного навчання) для забезпечення якості освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

РН15. Зрозуміло доносити власні висновки, знання та їх обґрунтування до осіб, які навчаються, користуючись основними поняттями та термінами дисциплін професійної підготовки з обраної спеціальності та спеціалізації

РН16. Формувати комунікаційну стратегію з суб'єктами взаємодії з дотриманням етичних норм, застосовувати демократичні технології прийняття колективних рішень, враховуючи власні інтереси і потреби інших, використовувати ефективні стратегії спілкування та soft skills залежно від ситуації.

РН17. Виявляти готовність приймати рішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування майбутніх наслідків на основі отриманих професійних знань та практичних навичок.

РН18. Визначати рівень особистісного і професійного розвитку, автономно моделювати траєкторію особистісного самовдосконалення, виявляти здатність до самоорганізації, застосовувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних практичних завдань у професійній діяльності.

РН19. Виявляти відповідальність за розвиток професійного знання і практичних навичок, здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної освітньо- професійної цілі, включаючи ситуації невизначеності вимог і умов.

РН20. Виявляти здатність до використання української мови в професійній діяльності та в контексті глобалізаційних процесів.

РН21. Організовувати та коректувати діяльність учнів в процесі навчання, демонструвати інтерперсональні надпрофесійні навички.

РН22. Здатність до самостійного та автономного навчання упродовж життя, розвиток мотивів самоактуалізації у сфері професійної діяльності, вміння застосовувати творчі здібності, які характеризують готовність до створення принципово нових ідей.

4. Програма навчальної дисципліни

ІІІ семестр

МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1. Розуміння процесу навчання і засвоєння польської мови

Тема 1. Психологічні фактори, що сприяють засвоєнню польської мови. Фактори, що перешкоджають засвоєнню польської. Мотиваційні стратегії.

Тема 2. Характеристика особистісно-орієнтованого уроку. Ролі вчителя на уроці польської. Типи учнів. Навчальні стилі. Розвиток автономії учнів.

Тема 3. Механізми засвоєння польської. Різниця між вивченням і засвоєнням польської мови. Умови для засвоєння польської мови. Види вправ для засвоєння польської мови.

Змістовий модуль 2. Ознайомлення з особливостями менеджменту уроку

Тема 4. Особливості комунікативного навчання. Комунікативне завдання. Мова як засіб спілкування. Використання контексту для формування мовних умінь. Врахування соціального і культурного підґрунтя учнів.

Тема 5. Види розташування робочих місць учнів у класній кімнаті. Традиційний спосіб розташування робочих місць учнів у класній кімнаті. Альтернативні способи розташування робочих місць учнів у класній кімнаті. Використання класної дошки.

Тема 6. Види взаємодії учнів на уроці. Робота з цілим класом. Парна робота. Робота в малих групах. Дії вчителя з управління класом і час мовлення.

Змістовий модуль 3. Аналіз методів і прийомів формування польськомовних навичок

Тема 7. Навчання польської вимови в контексті. Прийоми і методи введення і тренування звуків й інтонації.

Тема 8. Навчання лексики в контексті. Труднощі засвоєння лексики. Способи презентації лексичного матеріалу. Прийоми розвитку лексичних навичок і вмінь. Прийоми комунікативного навчання лексики.

Тема 9. Навчання граматики в контексті. Аспекти навчання граматики. Способи презентації граматичного матеріалу. Прийоми розвитку граматичних навичок і вмінь. Прийоми комунікативного навчання граматики.

IV семестр МОДУЛЬ 2

Змістовий модуль 4. Аналіз методів і прийомів формування мовленнєвих умінь

Тема 10. Навчання аудіювання польської мовою. Цілі аудіювання. Стратегії аудіювання. Використання аудіо матеріалу для розвитку вмінь аудіювання.

Тема 11. Навчання говоріння. Типи говоріння. Використання навчальних стратегій для здійснення говоріння. Вправи і завдання для навчання говоріння.

Тема 12. Навчання читання. Цілі читання. Підходи до навчання читання. Види читання.

Тема 13. Навчання письма. Підходи до навчання письма. Стратегії розвитку вмінь письма. Типи текстів.

Змістовий модуль 5. Ознайомлення з принципами планування уроку

Тема 14. Аналіз плану-конспекту уроку. Підхід до створення плану-конспекту уроку. Ступінь реалізації плану-конспекту на уроці.

Тема 15. Робота з навчальними матеріалами. Аналіз і оцінювання навчальних матеріалів, що використовуються на уроці. Адаптація навчальних матеріалів.

Модуль 6. Ознайомлення з принципами корекції і оцінювання навчальних дій учнів

Тема 16. Спостереження за помилками в процесі засвоєння польської мови. Види помилок. Причини помилок. Способи корекції мовних і комунікативних помилок.

Тема 17. Оцінювання досягнень учнів. Типи і способи оцінювання. Мета оцінювання.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)			Кількість годин (заочна форма)		
	Усього	у тому числі		Усього	у тому числі	
		Практичні	Самостійна робота		Практичні	Самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7

III семестр

МОДУЛЬ 1.***Змістовий модуль 1. Розуміння процесу навчання і засвоєння іноземної мови***

Тема 1. Психологічні фактори, що сприяють засвоєнню мови. Фактори, що перешкоджають засвоєнню мови. Мотиваційні стратегії.	10	2	8	10	2	8
Тема 2. Характеристика особистісно-орієнтованого уроку. Ролі вчителя на уроці польської мови. Типи учнів. Навчальні стилі. Розвиток автономії учнів.	9	4	5	9		9
Тема 3. Механізми засвоєння польської мови. Різниця між вивченням і засвоєнням польської мови. Умови для засвоєння іноземної мови. Види вправ для засвоєння.	9	4	5	9	2	9
Разом за ЗМ 1	28	10	18	28	4	24

Змістовий модуль 2. Ознайомлення з особливостями менеджменту уроку

Тема 4. Особливості комунікативного навчання. Комунікативне завдання. Мова як засіб спілкування. Використання контексту для формування мовних умінь. Врахування соціального і культурного підґрунтя учнів.	9	4	5	9	2	7
Тема 5. Види розташування робочих місць учнів у класній кімнаті. Традиційний спосіб розташування робочих місць учнів у класній кімнаті. Альтернативні способи розташування робочих місць учнів у класній кімнаті. Використання класної дошки.	9	4	5	9		9
Тема 6. Види взаємодії учнів на уроці. Робота з цілим класом. Парна робота. Робота в малих групах. Дії вчителя з управління класом і час мовлення.	9	4	5	9		9
Разом за ЗМ 2	27	12	15	27	2	25

Змістовий модуль 3. Аналіз методів і прийомів формування навичок

Тема 7. Навчання вимови в контексті. Реалізація принципу апроксимації. Прийоми і методи введення і тренування звуків й інтонації.	10	4	6	10	2	8
Тема 8. Навчання лексики в контексті. Труднощі засвоєння	10	4	6	10		10

лексики. Способи презентації лексичного матеріалу. Прийоми розвитку лексичних навичок і вмінь. Прийоми комунікативного навчання лексики.						
Тема 9. Навчання граматики в контексті. Аспекти навчання граматики. Способи презентації граматичного матеріалу. Прийоми розвитку граматичних навичок і вмінь. Прийоми комунікативного навчання граматики.	9	4	5	9		9
Разом за ЗМ 3	29	12	17	29	2	27
Усього за III семестр	84	34	50	84	8	76
IV семестр						
МОДУЛЬ 2						
Змістовий модуль 4. Аналіз методів і прийомів формування іншомовних мовленнєвих умінь						
Тема 10. Навчання аудіювання іноземною мовою. Цілі аудіювання. Стратегії аудіювання іноземною мовою. Використання аудіо матеріалу для розвитку вмінь аудіювання.	12	4	8	12	2	10
Тема 11. Навчання говоріння іноземною мовою. Типи говоріння. Використання навчальних стратегій для здійснення іншомовного говоріння. Вправи і завдання для навчання говоріння.	12	4	8	12		12
Тема 12. Навчання читання іноземною мовою. Цілі читання. Підходи до навчання читання. Види читання.	12	4	8	12	2	10
Тема 13. Навчання письма іноземною мовою. Підходи до навчання письма. Стратегії розвитку вмінь письма іноземною мовою. Типи текстів.	12	4	8	12		12
Разом за ЗМ 4	48	16	32	48	4	44
Змістовий модуль 5. Ознайомлення з принципами планування уроку						
Тема 14. Аналіз плану-конспекту уроку. Підхід до створення плану-конспекту уроку. Ступінь реалізації плану-конспекту на уроці.	13	6	7	13	2	11
Тема 15. Робота з навчальними матеріалами. Аналіз і оцінювання навчальних матеріалів, що використовуються	13	6	7	13		13

на уроці. Адаптація навчальних матеріалів.						
Разом за ЗМ 5	26	12	14	26	2	24
Змістовий модуль 6. Ознайомлення з принципами корекції і оцінювання навчальних дій учнів						
Тема 16. Спостереження за помилками в процесі засвоєння іноземної мови. Види помилок. Причини помилок. Способи корекції мовних і комунікативних помилок.	11	4	7	11	2	9
Тема 17. Оцінювання досягнень учнів. Типи і способи оцінювання. Мета оцінювання.	11	4	7	11		11
Разом за ЗМ 6	22	8	14	22	2	20
Усього за IV семестр	96	36	60	96	8	88
Усього	180	70	110	180	16	164

6. Зміст та організація діяльності студента-практиканта

Пропедевтична практика проводиться на II курсі у III (17 тижнів) – IV (18 тижнів) семестрах (2 год. на тиждень) у базових ЗЗСО міста. Вона є першим етапом професійної підготовки майбутніх вчителів польської мови першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти до самостійної навчально-виховної роботи в ЗЗСО.

Академічна група розподіляється за базовими ЗЗСО, і за якими закріплюється методист практики з числа викладачів польської мови навчального закладу, що мають досвід роботи у ЗЗСО, або пройшли там відповідне стажування.

Під час пропедевтичної практики здобувачі проводять спостереження та аналіз навчальної та позакласної роботи ЗЗСО.

Навчальна робота здобувача-практиканта включає такі види діяльності:

1. Ознайомлення із специфікою діяльності ЗЗСО даного типу.
2. Ознайомлення із вчителями та навчально-методичною базою для вивчення польської мови.
3. Спостереження та аналіз уроків у 5-9 класах.

Позаурочна робота включає такі види діяльності:

1. Ознайомлення з системою роботи вчителя, спрямованої на формування в учнів стійкого інтересу до польської мови.
2. Ознайомлення з системою підготовки та проведення позакласної роботи з польської мови: тижнів мови; бесід, конференцій, диспутів, вечорів, екскурсій; випуску стінгазети тощо.

Дослідницька робота включає такі види діяльності:

1. Вивчення наукової та методичної літератури.
2. Ознайомлення з досвідом роботи вчителів польської мови, класних керівників.

Пропедевтична практика в ЗЗСО проходить в три етапи.

На **початковому етапі** практики здобувач здійснює таку діяльність:

1. Бере участь у настановчих/організаційних заняттях у навчальному закладі та в ЗЗСО.
3. Оформлює щоденник спостережень та отримує схему аналізу уроків та позакласних заходів.

4. Знайомиться із ЗЗСО та класами – базою пропедевтичної практики.

На **основному етапі** пропедевтичної практики здобувач:

1. Відвідує та спостерігає уроки вчителів (не менше 20 уроків);
2. Відвідує та спостерігає позакласні заходи з польської мови.

На **заклучному етапі** здобувач виконує таку роботу:

1. Готує звітні матеріали з пропедевтичної практики: звіт, щоденник практики та розгорнутий аналіз уроку польської мови в V-IX класах, підготовлений відповідно до схеми.

2. Здає звітну документацію керівникам пропедевтичної практики для перевірки та оцінювання.

3. Бере участь в підсумковому обговоренні результатів пропедевтичної практики.

7. Засоби діагностики успішності навчання

Після закінчення практики здобувач повинен здати таку **документацію**:

1. Звіт про пропедевтичну практику (що було зроблено під час пропедевтичної практики, що було цікаво і корисно, що було важко і яких знань не вистачало, що не сподобалося, що потрібно змінити в організації практики).

2. Щоденник пропедевтичної практики.

3. Розгорнутий аналіз уроку польської мови в V-IX класах, підготовлений відповідно до схеми.

8. Права та обов'язки здобувача-практиканта

1. Здобувач має право вносити пропозиції щодо вдосконалення навчально-виховного процесу, організації практики, брати участь у конференціях та нарадах.

2. Здобувач-практикант має право одержувати консультації вчителя і методиста на усіх етапах та з усіх питань щодо проведення пропедевтичної практики.

3. Здобувач-практикант має право користуватися бібліотекою ЗЗСО, навчальними кабінетами, навчальними посібниками.

4. Здобувач проходить пропедевтичну практику у ЗЗСО, визначених навчальним закладом, під керівництвом методиста.

5. Практикант проводить свою діяльність згідно з вимогами Статуту ЗЗСО, правилами внутрішнього розпорядку, виконує розпорядження адміністрації ЗЗСО, вчителя у погодженні з керівником практики (методистом) від навчального закладу.

6. Упродовж пропедевтичної практики здобувач працює в ЗЗСО не менше 2 годин в день.

7. Практикант своєчасно і якісно веде документацію практики, передбачену робочою програмою.

8. Здобувач, який не виконав програму практики без поважних причин і отримав незадовільну оцінку, може бути відрахованим із навчального закладу.

9. Здобувачу, який не виконав програму практики з поважних причин, може бути визначено додатковий термін проходження даного виду практики, але у вільний від навчання час.

9. Організація та керівництво пропедевтичною практикою

Відповідальність за організацію, проведення і контроль пропедевтичної практики покладається на керівників навчального закладу. Навчально-методичне керівництво і виконання програм практики забезпечується викладачами кафедра іноземних мов та методики їх викладання.

Загальну організацію практики та контроль за її проведенням здійснює завідувач педагогічної практики навчального закладу.

До керівництва практикою залучаються досвідчені викладачі, методисти.

На етапі попередньої роботи керівники пропедевтичної практики виконують такі види діяльності.

1. Завідувач педагогічної практики:

- визначає ЗЗСО для проведення практики і пропонує їх затвердити як базові;

- завчасно укладає договори з базами практики та її проведення за відповідною формою;

- організовує обмін досвідом проведення практики між методистами;

- здійснює поділ здобувачів академічної групи на підгрупи;

- передбачає в розкладі день пропедевтичної практики для здобувачів даного курсу.

2. Завідувачі кафедр:

- розглядають і подають в навчальну частину відомості про готовність здобувачів даного курсу до практики;

- визначають викладачів кафедри для керівництва підгрупами практикантів (методистів).

4. Методисти кафедри:

- розробляють методичні рекомендації щодо проведення даного виду практики;
- разом із керівництвом ЗЗСО здійснюють попередній вибір класів у ЗЗСО, вчителів польської мови, вирішують інші організаційні питання;
- доводять до відома здобувачів розклад практики, місце її проходження та організаційні вимоги.

10. Контроль навчально-педагогічної діяльності здобувача-практиканта

Під час проходження пропедевтичної практики перевіряється та оцінюється розвиток у здобувачів-практикантів вміння спостерігати освітній процес у ЗЗСО, здійснювати аналіз результатів процесу навчання учнів та діяльності вчителя на уроці, використовуючи власну іншомовну компетентність та знання основ педагогіки, психології, методики викладання іноземної мови та фахових дисциплін. Рівень теоретичної та методичної підготовки здобувачів визначається вмінням творчо використовувати знання при вирішенні конкретних методичних завдань.

Форма контролю: обговорення та аналіз уроку, плану-конспекту уроку.

Форма підсумкового контролю – Залік.

Здобувач-практикант отримує оцінку за кожний вид роботи та оформлену згідно вимог документацію за 4-х бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

За пропедевтичну практику виводиться середня оцінка: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

Методи навчання:

- частково пошукові методи;
- організація самостійного пошуку матеріалу;
- використання мультимедійних технологій;
- метод спостереження й аналізу уроків;
- проблемний метод;
- дослідницький метод;
- пояснювально-ілюстративні методи;
- робота з науковою літературою;
- демонстрація, презентація, методичний аналіз;
- конструктивістське навчання: самостійне конструювання власних знань, навичок й умінь;
- інтерактивні методи – бесіда, розповідь-пояснення, навчальна дискусія, проблемні ситуації, круглий стіл, дебати, проект, диспут, тренінг.

Форми оцінювання:

- обговорення та аналіз уроку, плану-конспекту уроку

Критерії оцінювання пропедевтичної практики

Пропедевтична практика здобувачів оцінюються за наступними критеріями:

- **Зараховано («Відмінно»)** – здобувач засвоїв теоретичний матеріал з Методики навчання іноземних мов, чітко володіє понятійним апаратом, вміло використовує теоретичний матеріал для аналізу уроків, аргументовано висловлює свої думки щодо відвіданого уроку, проявляє творчий підхід. Всі завдання пропедевтичної практики виконано у повному обсязі, звітну документацію оформлено за всіма вимогами й подано на перевірку у встановлений термін;

- **Зараховано («Добре»)** – здобувач засвоїв теоретичний матеріал з Методики навчання іноземних мов, орієнтується в понятійному апараті, використовує теоретичний матеріал для аналізу уроків, спостерігаються незначні труднощі у висловленні своїх думок та формулюванні висновків. Завдання пропедевтичної практики виконані правильно, достатньо повно, звітну документацію

оформлено з незначними недоліками у дотриманні вимог, подано на перевірку у встановлений термін;

- **Зараховано («Задовільно»)** – здобувач не повністю засвоїв теоретичний матеріал з Методики навчання іноземних мов, недосконало володіє понятійним апаратом, невпевнено використовує теоретичний матеріал для аналізу уроків, спостерігаються значні труднощі у висловленні своїх думок та формулюванні висновків. Завдання пропедевтичної практики виконано в неповному обсязі, в ході виконання завдань спостерігаються помилки. Звітну документацію недоформлено або оформлено зі значними недоліками як у мовному відношенні так і у дотриманні вимог;

- **Незараховано («Незадовільно»)** – здобувач не опанував теоретичний матеріал з Методики навчання іноземних мов, не знає основних понять і термінів дисципліни, не вміє використовувати теоретичний матеріал для аналізу уроків, висловлювати свої думки та формулювати висновки. Завдання пропедевтичної практики не виконано або виконано в неповному обсязі. Звітну документацію недооформлено або оформлено зі значними недоліками у мовному відношенні і не відповідає вимогам щодо її оформлення, містить велику кількість мовних помилок.

При виставленні оцінки враховуються:

- Уміння аналізувати урок;
- Виконання програми пропедевтичної практики;
- Ініціативність, творча активність, самостійність та дисциплінованість здобувача.

Результати пропедевтичної практики обговорюються на кафедрі іноземних та методики їх викладання.

Здобувачам, які не виконали програму практики, отримали негативний відгук про роботу чи незадовільну оцінку при складанні заліку з пропедевтичної практики, може бути надана можливість проходження практики повторно за умов, зазначених у відповідному Положенні <http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/polozhennya-pro-praktyku.pdf> Академії. Коли здобувач повторно отримав негативну оцінку з практики, вирішується питання про його відрахування із ЗВО.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D		
60-66	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Зразки оформлення документації, що ведуть здобувачі-практиканти

Зразок 1

СХЕМА АНАЛІЗУ УРОКУ

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО УРОК.

1. Дата, прізвище ім'я по батькові вчителя, ЗЗСО, клас, кількість учнів.
2. Готовність класу до уроку: гігієнічний стан приміщення, ТЗН, наявність підручників, зошитів, необхідних засобів унаочнення.

II. ЗМІСТ І СТРУКТУРА УРОКУ.

1. Тема уроку, місце уроку в системі уроків з даної теми.
2. Обґрунтованість і правильність постановки практичної мети, навчальних, виховних і розвиваючих завдань уроку.
3. Доцільність добору мовного матеріалу та його дозування, співвідношення мовної діяльності вчителя і учнів на уроці (з урахуванням його навчального завдання).
4. Етапи уроку, їх логічна послідовність, методична обґрунтованість та часова характеристика.
5. Зміст і обсяг домашнього завдання, його доцільність.

III. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ УРОКУ.

1. Реалізація свідомо-практичного підходу до навчання, співвідношення навчальних дій по усвідомленню мовного матеріалу, тренувальних вправ з мовлення.
2. Забезпечення комунікативного підходу до введення мовного матеріалу, ступінь комунікативності навчальних і контрольних вправ.
3. Засоби створення ситуативної основи мовлення (застосування унаочнення, ТЗН).
4. Прийоми забезпечення активності учнів, інтенсивності їх навчальних дій, динамічність уроку (різноманітність режимів та прийомів роботи, темп), його емоційність; засоби здійснення індивідуального підходу до учнів з різним рівнем підготовки; прийоми корекції мовних навичок учнів.

5. Шляхи досягнення розвиваючого завдання.

6. Спосіб орієнтації на виконання домашнього завдання.

7. Підведення підсумків уроку.

IV. ДІЯЛЬНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ НА УРОЦІ.

1. Підготовленість вчителя до уроку.
2. Знання мовного матеріалу і володіння методикою його навчання.
3. Нормативність мовлення, його чіткість, виразність, емоційність.
4. Дотримання оптимального співвідношення між мовленням вчителя і учнів.
5. Педагогічна майстерність: уміння організувати учнів до роботи, зацікавити їх, енергійність, доброзичливість, такт, артистичність.

V. ДІЯЛЬНІСТЬ УЧНІВ НА УРОЦІ.

1. Рівень підготовки учнів відповідно до вимог програми та готовність до даного уроку.
2. Ступінь засвоєння матеріалу уроку, активність, уважність, рівень розвитку мислення, пам'яті, спостережливості, уяви.
3. Дотримання режиму мовлення іноземною мовою.
4. Розвиненість навичок самостійної роботи.
5. Дисципліна учнів на уроці.

VI. ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ ПРО УРОК.

1. Коротка характеристика результатів уроку в зв'язку з метою і завданням, які поставив вчитель.

2. Рівень засвоєння знань, формування в учнів навичок та вмінь.
3. Врахування вчителем рівня розвитку, освіченості і вихованості колективу учнів.
4. Стиль спілкування вчителя і учнів, підтримання позитивної мотивації на всіх етапах уроку, створення обстановки психологічного комфорту.

VII. ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ УРОКУ.

1. Удосконалення дидактичного характеру (звернути увагу на структуру уроку, методи, прийоми та засоби навчання).
2. Удосконалення психологічного характеру (прагнення до забезпечення розвиваючої ролі уроку, до здійснення індивідуального і диференційованого підходу: спираючись на рівень розвитку сприймання, осмислення, запам'ятовування, відтворення, закріплення, перенос, актуалізацію).
3. Удосконалення методичного характеру (специфіка методів, прийомів та засобів навчання, видів роботи).
4. Рекомендації з питань самоосвіти вчителя, пропозиції поділитися своїм досвідом або познайомитися з досвідом роботи інших вчителів.

Зразок 2

ЩОДЕННИК

пропедевтичної практики
здобувача 21-П групи
гуманітарно-технологічного факультету
спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (польська))

ІІБ

Завдання пропедевтичної практики

Права і обов'язки здобувача-практиканта

Схема аналізу уроку іноземної мови

1 сторінка:

ЗЗСО, клас _____

Директор ЗЗСО _____

Заступник директора з навчально-виховної роботи _____

Заступник директора з виховної роботи _____

Учитель польської мови _____

2 сторінка:

Розклад уроків польської мови в день пропедевтичної практики

3 сторінка:

Розклад дзвінків у ЗЗСО

4 сторінка

Список учнів закріпленого класу

5 сторінка

Графік проведення уроків і виховного заходу

ЩОДЕННИК СПОСТЕРЕЖЕНЬ

№ п/п	Дата	Клас	Тема уроку чи виховної години	Хід уроку, аналіз спостережень Висновки і пропозиції
-------	------	------	-------------------------------	---

12. Рекомендована література Базова література:

1. Арефьев В. Г., Куриш В. І., Михайлова Н. Д. Самостійна робота здобувачів вищої освіти під час педагогічної практики [в школі]: навч.-метод. посіб. для студ. ф-тів фіз. виховання пед. Вузів. [2-ге вид., переробл. і доповн.]. Київ: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2009. 113 с.
2. Зайченко І. В. Педагогіка: навч. посібник для здобувачів вищої освіти вищих педагогічних навчальних закладів. [2-ге вид.]. К.: Освіта України, 2008. 526 с.
3. Козій М. К. Психолого-педагогічні умови удосконалення педагогічної практики здобувачів вищої освіти: метод. посіб. К.: Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, 2001. 141 с.
4. Котенко О. В., Соломаха А. В. та ін. Методика навчання іноземних мов у початковій школі : навч. посіб. Київ : Київ. Ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. 356 с.
5. Методика навчання іноземних мов і культур : теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б. та ін. ; за заг. ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2013. 590 с.
6. Ніколаєва С. Ю. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Київ : Ленвіт, 2002. 327 с.
7. Ніколаєва С. Ю. Контрольні завдання з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Кив : Ленвіт, 2002. 344 с.
8. Ніколаєва С. Ю. Практикум з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Київ : Ленвіт, 2004. 288 с.
9. Панова Л. С, Андрійко І. Ф., Тезікова С. В. та ін. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах : підручник. Київ : Вид. центр «Академія», 2010. 327 с.
10. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів та спеціалізованих ЗЗСО з поглибленим вивченням іноземних мов. Іноземні мови 5-9 класи. Київ: Ірпінь, 2005. 208 с.
11. Прокоп І. С., Костащук О. І. Педагогічна пропедевтична практика. Методичні рекомендації. Чернівці : Чернів. нац. ун-т, 2019. 61 с.
12. Семиченко В. А. Психологія педагогічної діяльності: навч. посібник для студ. вищ. пед. навч. закл. К.: Вища школа, 2004. 336 с.

Допоміжна література:

1. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти : вивчення, викладання, оцінювання : науковий редактор українського видання доктор пед. наук, проф. С. Ю. Ніколаєва. Київ : Ленвіт, 2003. 273 с.
2. Зязюн І. А. Психодіагностика педагогічної майстерності вчителя. *Вісник Житомирського державного педагогічного університету*. 2003. № 12. С. 52-55.
3. Педагогічна майстерність: Підручник / І. А. Зязюн, Л. В. Крамущенко, І. Ф. Кривонос та ін.; За ред. І. А. Зязюна. Київ : Вища школа, 1997. 349 с.

Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
3. Закон України «Про загальну середню освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
4. www.iteach.com.ua
5. www.intel.com/education/teach
6. www.intel.com/education/tools

7. Методи навчання та їх класифікація // Сайт «Osvita.Ua» [Електронний ресурс]. -
Режим
доступу : <http://osvita.ua/school/theory/780/>